

Fredericia Kommune
Gothersgade 20
7000 Fredericia

Dato: 06-09-2023
Deres ref.:
Vores ref.:
Sagsbehandler: RLJ/SMT

Hermed BUPL Sydjyllands hørings svar vedr. Fredericia Kommunes 'Budget 2024 – besparelseskatalog':

Hvor er visionerne for børne- og ungeområdet?

BUPL Sydjylland ser med dyb bekymring og stor frustration på dette besparelseskatalog, hvor flere af forslagene vil ramme kerneopgaver inden for børne- og ungeområdet meget hårdt.

BUPL Sydjylland har svært ved at forene sparekataloget med den vision for fremtiden ('Fredericia – fremtidens centrum'), som byrådet vedtog for blot få måneder siden. Her er en af hovedvisionerne at være 'børnefamiliernes førstevalg'. BUPL Sydjylland er nødt til påpege, at det er meget vanskeligt at blive familiernes førstevalg – eller bare andet eller tredjevalg – når man udhuler normeringen i institutioner og SFO, skærer ned på kvalitet og faglighed, lukker fritidstilbud til de 10-12-årige og forringer indsatsen i forhold til børn med særlige behov (for blot at nævne nogle af spareforslagene i kataloget!)

Benchmarking giver anledning til frustration

Derudover vil BUPL Sydjylland gerne påpege, at retorikken i en stor del af spareforslagene skaber stor frustration hos rigtig mange pædagoger i kommunen, idet argumentationen for flere af besparelserne hviler på sammenligninger med de omkringliggende kommuner. For det første er det overordentligt vanskeligt at lave den slags benchmarking, hvor man ud over beliggenhed, befolkningssammensætning mv. også bør tage højde for organisation og ledelsesstruktur, som kan variere meget inden for de enkelte områder i de forskellige kommuner. For det andet giver sammenligningen anledning til stor frustration hos pædagogerne 'på gulvet', når de simpelthen ikke kan genkende tallene fra kommunens regneark i deres hverdag. Hvis virkeligheden er, at det er svært at dække en vagtplan ind fra åbning til lukketid, at man gentagne gange står alene med store børnegrupper, og at man er eneste pædagog på en stue eller i en SFO og derfor alene om at sikre det faglige niveau – så klinger det hult at få at vide, at Fredericia sagtens kan spare på børne- og ungeområdet, fordi forholdene i omkringliggende kommuner – i hvert fald på papiret i et regneark – tilsyneladende er endnu ringere.

Derudover vil BUPL Sydjylland gøre opmærksom på, at vi oplever et øget pres på arbejdsmiljøet i institutionerne, fordi de mange og gentagne spareforslag fra kommunen skaber stor usikkerhed, uro og utryghed blandt pædagoger og ledere – og i øvrigt også hos forældre og børn.

BUPL Sydjylland

Gejlhavegård 14 B – 6000 Kolding – Tlf. 3546 5400
sydjylland@bupl.dk – bupl.dk/sydjylland

Du kan også kontakte os fra
Mit BUPL på bupl.dk

Herunder BUPL Sydjylland kommentarer til de enkelte forslag:

4.02 Glidende overgang til alle kommende skolebørn i folkeskolen

BUPL Sydjylland er positiv over for at give kommunens børn den bedste overgang mellem børnehave og skole. Dog er BUPL Sydjylland bekymret for den effekt, den glidende overgang har på normeringen. Som det ser ud i forslaget her, vil de børn, der deltager i førskoletilbud, få forringet deres normering i forhold til børnehavebørnene. Det fremgår dog ikke, hvilken tildelingen der fremover vil være til børn i glidende overgang. Skal børnehavebørn i glidende overgang have 90 procent eller måske blot 50 procent af den tildeling, de ville få, hvis de stadig gik i børnehave? Samtidig betyder forslaget, at normeringen i hele dagtilbuddet bliver lavere, og at der dermed også sker en normeringsforringelse for de børn, der bliver i børnehaven.

BUPL Sydjylland fraråder derfor, at forslaget gennemføres, uden at der medfølger midler til normering.

4.04 Nedlæggelse af deltidsmodulet

BUPL Sydjylland bifalder forslaget om at nedlægge deltidsmodulet på 37 timer i daginstitutionerne. Dette modul har i praksis betydet en udhuling af normeringen, idet – som det også beskrives i forslaget – ordningen flere steder har betydet en lavere andel af personale til at bemande den fulde åbningstid. Forslaget vil ligeledes gøre det mindre tungt administrativt, når færre moduler skal administreres. Normeringen i den enkelte institution vil altså kunne forbedres, hvis – og dette er meget vigtigt – den nuværende ressourcetildeling bevares.

BUPL Sydjylland støtter derfor forslaget *med den nuværende ressourcetildeling*.

4.08 Fælles ledelse i dagtilbud

BUPL Sydjylland er bekymret for den konsekvens, dette forslag vil have for ledernes og pædagogernes dagligdag – særligt set i forhold til den meget lille besparelse, forslaget vil generere. Vi ved fra vores undersøgelser, at nærværende ledelse og mulighed for faglig sparring i hverdagen er afgørende for et godt arbejdsmiljø og et velfungerende personale. BUPL frygter, at dette forslag simpelthen vil gøre ledelsesspændet for stort, hvilket vil være en markant belastning for både ledere og pædagoger. Når medarbejderne mangler synlig og nærværende ledelse i dagligdagen, kan det føre til øget arbejdspress og i sidste ende sygemeldinger – og så vil besparelsen ikke blot være lille, men helt væk.

Desuden giver den foreslåede besparelse på ledelsesområdet anledning til bekymring i forhold til normeringen. Som udgangspunkt bør ledernes fulde arbejdstid være helliget

den pædagogfaglige ledelse og udvikling af institutionen, men i flere institutioner er det i praksis sådan – som det også beskrives i forslaget – at lederne i en del af deres tid også indgår i normeringen. Når der generelt bliver mindre ledelsestid, bliver der naturligvis endnu mindre børnetid, og der er dermed reelt tale om en normeringsforringelse. Derudover vil nogle af de ledelsesopgaver, som den pædagogiske leder hidtil har varetaget, alt andet lige overgå til pædagogerne, hvilket igen tager tid fra børnene og forringer normeringen yderligere.

4.09 Statsmidler til minimumsnormeringer

BUPL Syddjylland er stærkt bekymret over, at Fredericia Kommune vil reducere tildelingen til dagtilbudsområdet med 2,9 millioner kroner. Kommunen får et **bloktilskud** til minimumsnormeringer i 2024 på 15,9 millioner kroner, og BUPL Syddjylland undrer sig meget over, at disse midler ikke fuldt ud kommer til gavn ude i institutionerne. Det er de midler, der skal være med til at sikre, at Fredericia Kommune ikke bare lever op til de lovbestemte minimumsnormeringer, men også at forældre og medarbejdere rent faktisk oplever, at der er tilstrækkeligt personale i hverdagen. Her er det vigtigt at påpege, at minimumsnormeringer jo – som navnet mere end antyder – ikke er et mål i sig selv, men et absolut minimum.

I forslaget skriver Fredericia Kommune, at man på nuværende tidspunkt lever op til lovens minimumskrav. Her vil BUPL Syddjylland gerne påpege, at kommunens beregning hviler på tal fra 2021. Det vil sige uden indregning af de foreslåede besparelser og uden at tage højde for den ændring det vil have på normeringerne, når loven fra næste år kræver, at:

- ledere skal indgå i normeringen med en vægt på 85 % frem for 100%
- de statslige puljemidler til sociale normeringer trækkes ud af normeringsopgørelsen
- børn, der rykkes i børnehave, før de er fyldt tre år, skal sikres en normering på minimum et pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden, efter de er fyldt tre år.

BUPL Syddjylland har tidligere modtaget beregninger fra Fredericia Kommune baseret på budgettet fra 2023, hvoraf det fremgår, at kommunens budget svarede til en pædagogisk medarbejder per 3,0 vuggestuebarn og en pædagogisk medarbejder per 6,1 børnehavebarn. Dette balancerer altså lige på grænsen af – og endda lidt under – minimum. BUPL Syddjylland anser det på den baggrund som uambitiøst at reducere i budgettildelingen og er bekymret for, om Fredericia Kommune med den foreslåede besparelse fremover vil kunne leve op til loven om minimumsnormeringer.

4.10 Ændring i uddannelsesgrad fra 70/30 til 60/40

Det er med stor beklagelse, at BUPL Sydjylland læser forlaget om at ændre i uddannelsesgraden hos personalet i daginstitutionerne. Dette er et meget dyrt sted at spare – både for det enkelte barn, men også for kommunen selv.

For børnene betyder besparelsen, at der bliver færre voksne i dagligdagen, som med baggrund i faglighed og uddannelse har kompetencerne til at understøtte deres udvikling og trivsel og hjælpe de børn, som har særlige udfordringer og behov. Som det også beskrives i forslaget, har pædagogerne med deres faglighed en forebyggende effekt, idet de kan spotte udfordringer hos børnene tidligt og sætte ind med sociale indsatser, inden problemerne vokser sig store og omkostningstunge. En besparelse på pædagogandelen kan altså få afgørende betydning for det enkelte barn, som måske ikke får den nødvendige og fagligt kvalificerede støtte tidligt i livet. Men det kan også få betydning for kommunens økonomi på sigt, hvis flere børn derfor ender med at have behov for ekstra tilbud og specialindsatser senere i livet.

Kommunen skriver i materialet, at man har svært ved at rekruttere tilstrækkeligt med pædagoger. Denne besparelse vil blot gøre udfordringen større, idet forslaget har en negativ selvforstærkende effekt. Når man lægger flere opgaver og større ansvar ud på færre pædagoger, vil det øge arbejdspresset og forringe arbejdsmiljøet. BUPL Sydjyllands frygter, at dette kan resultere i flere sygemeldinger og større personaleomsætning – og dermed (endnu) større rekrutteringsvanskeligheder.

Ydermere læser BUPL Sydjylland forslaget sådan, at der faktisk sker en dobbeltbesparelse. Når institutionerne har budget til 70 procent pædagoger, men ikke kan rekruttere, så bliver midlerne i stedet brugt på ekstra medhjælpere. Når budgettet skæres ned til 60/40, betyder det altså, at man både skærer ned på graden af faglighed *og* antallet af voksne i institutionerne.

Når der i regeringens intentioner omkring minimumsnormeringer står, at man sigter efter en højere andel af pædagogisk uddannet personale, så undrer det i øvrigt BUPL Sydjylland, at Fredericia Kommune med dette forslag målrettet sigter efter en *lavere* andel.

BUPL Sydjylland opfordrer derfor kraftigt Fredericia Kommune til at bibeholde den nuværende målsætning om 70/30 og fremtidssikre området ved at satse på opkvalificering og afsætte midler til, at medhjælpere og pædagogiske assistenter kan videreuddanne sig til pædagoger. Dette kan fx ske via opkvalificeringspuljen. Vælger kommunen alligevel at ændre i uddannelsesgraden, vil BUPL Sydjylland kraftigt anbefale, at der bliver tale om en midlertidig og ikke en permanent ændring.

4.14 SFO – tilpasning af servicemodul

BUPL Sydjylland er dybt bekymret over, at Fredericia vil skære ned i normeringen i kommunens SFO'er. I forvejen oplever mange SFO-pædagoger, at normeringen er presset, og BUPL's seneste vilkårsundersøgelse viser, at halvdelen af pædagogerne i Fredericias Kommunes SFO'er stod alene med hele børnegruppen, sidste gang de var på arbejde. Over halvdelen af pædagogerne oplever desuden, at de kun i mindre grad eller slet ikke har tilstrækkelig tid til at arbejde med børn i udsatte positioner. På den baggrund er det forstemmende, at der med dette forslag vil blive mindre tid til det enkelte barn og færre ressourcer til at sætte ind med sociale indsatser i forhold til de børn, der har brug for omsorg, nærvær, opmærksomhed og støtte.

I forslaget indgår desuden en decideret lukning af hele kommunens fritidstilbud til elever i 4.-6. klasse. Her vil BUPL Sydjylland gerne henlede opmærksomheden på, at Fredericia Kommune ikke alene har en vision om at gøre kommunen til børnefamiliernes førstevalg. Kommunen har også en fritidspolitik ('Fritid er fremtiden'), hvori det fremhæves, at "alle børn og unge i deres fritid altid skal have et trygt sted at være, hvor de udvikler sig og føler sig uundværlige". Vil Fredericia Kommune på den baggrund virkelig stå på mål for, at der fremover slet ikke skal være et fritidstilbud til kommunens 10-12-årige børn?

I en tid hvor adskillige nøgletal peger på en markant stigende mistrivsel blandt børn og unge, kan en besparelse på SFO'en og en decideret lukning af fritidstilbud være medvirkende til at skubbe yderligere til den negative udvikling. Et helt nyt forskningsprojekt fra DPU, Aarhus Universitet, konkluderer, at netop SFO'er og klubber sikrer børn og unge gode rammer for fællesskab og trivsel. På tværs af aldersgrupper peger børnene og de unge selv på, at mistrivsel især finder sted i skolen og i familien, men ikke i SFO'en eller klubben. Det er tværtimod her, de finder et frirum fra mistrivsel.

Dette er meget tankevækkende, når mere end to tredjedele af skolepædagogerne i Fredericia Kommune ifølge BUPL's seneste vilkårsundersøgelse oplever, at et stigende antal børn og unge ikke trives. Pædagogerne oplever desuden, at flere børn er ensomme, har angst, er stressede og lider af skolevægning. Det er dybt alvorligt, og det er netop den mistrivsel, der kan forebygges ved at prioritere de gode fritidstilbud, så børn og unge med behov for tryghed og fællesskab ikke bliver overladt til sig selv og en skærm, når de har fri fra skole.

Desuden vil en normeringsforringelse i SFO'en på samme måde som i dagtilbud øge udfordringen i forhold til at rekruttere kvalificerede pædagoger. Et øget arbejdspress, færre kollegaer og en hverdag, hvor man ikke oplever at komme omkring alle børn og yde en optimal indsats, vil uden tvivl gøre det sværere at skabe attraktive stillinger i kommunens fritidstilbud.

En reduktion i tildelingen til fritid vil også få indflydelse på ressourcerne i skolen, idet SFO2 har delt ledelse med indskolingen, og idet der desuden i udmøntningen bliver brugt ressourcer fra fritidsområdet til fx vikardækning i skolen.

BUPL Sydjylland tillader sig i øvrigt en stille undren over, at man således forringer fritidstilbuddet i væsentlig grad, samtidig med at man hæver forældrebetalingen. Dette hænger dårligt sammen og ansporer ikke ligefrem forældrene til at have Fredericia som førstevalg.

4.16 SFO – to lukkeuger i sommerferien

Når man reducerer i SFO'ens åbningstid – uanset om det er i ferien, på ugentlig eller på daglig basis – lægger man et stort pres på forældrene. Mange forældre ønsker ikke, at deres børn skal være i en fremmed SFO, og med forslaget her, er der altså nu to fastlagte uger, hvor forældrene kan føle sig presset til at skulle holde ferie, hvilket bestemt ikke er muligt for alle.

Alternativet er, at en række børn, som har brug for et trygt og udviklende fritidstilbud, i stedet vil gå alene derhjemme. Især for børn med særlige behov vil lukkedage få en forstærket negativ konsekvens, fordi mange af disse børn ikke kan rumme at skulle være i en fremmed SFO med pædagoger, der ikke kender børnenes udfordringer og måder at tackle dem på.

En indførelse af lukkeuger i SFO'erne vil desuden betyde en reel normeringsforringelse. Lukkeuger placerer ferien på bestemte tidspunkter, men frigør ikke i udgangspunktet normering. En besparelse rammer derfor normeringen resten af året. Dette er den helt forkerte vej at gå set i lyset af, at SFO'erne i forvejen har en dårlig normering.

4.20 Frederiksodde Skole – ændret serviceniveau

BUPL Sydjylland finder det dybt bekymrende med en besparelse af denne størrelse på en skole, der tager imod nogle af kommunens mest sårbare børn. En reduktion på 10,5 årsværk vil både kunne mærkes blandt børnene og blandt det tilbageværende personale, der uden tvivl vil få et meget presset arbejdsmiljø.

BUPL Sydjylland finder sagsfremstillingen en anelse uigennemsigtig, og det fremgår fx ikke, hvorvidt der i de 10,5 årsværk er tale om pædagogstillinger og evt. i hvilket omfang. Her er det vigtigt at påpege, at Fredericia Kommune har en meget høj inklusionsgrad, hvorfor der her er tale om meget sårbare børn, som har et stort behov for omsorg og støtte. Det kan derfor få meget negative konsekvenser for netop denne gruppe af børn, hvis klassekvotienten hæves, og hvis der samtidig bliver færre medarbejdere med de pædagogiske kompetencer, der kræves for at støtte børnene i deres trivsel og udvikling.

Investér i børnene – det betaler sig

Hvis Fredericia kommune virkelig ønsker at blive børnefamiliernes førstevalg, så er det altså ikke nok at formulere en fin vision og lægge den ud som pdf på kommunens hjemmeside. Det kræver også handling bag ordene. For at blive valgt til af børnefamilierne – og for i øvrigt at leve op til kommunens egen fritidspolitik – så er kommunen nødt til at være ambitiøs og vise,

at man vil noget med børne- og ungeområdet. Det betyder fx at sikre en god normering og en høj grad af kvalitet og faglighed i kommunens institutioner og SFO'er, at sikre reelle fritidstilbud, så ingen børn falder igennem, og at sikre rammerne for nærværende ledelse og et sundt arbejdsmiljø.

BUPL Sydjylland opfordrer politikerne i Fredericia Kommune til at investere i børnene – det betaler sig.

Med venlig hilsen

Mette Tolstrup Ringstrøm Andersen
Næstformand
BUPL Sydjylland